

kunde begynde at tænke over, om man ikke var ved at skade Egeninteresserne, eller i hvert Fald kunde tænke sig, at denne Grænse kunde naas, hvis man vilde gaa ret langt videre. Det er dette, jeg har udtalt, og ikke, at man ikke maa udskrive Skatter. Jeg er fuldkommen indforstaaet med, at naar der skal foretages Foranstaltninger af social, hjælpende Natur, saa skal der udskrives Skatter; men det, jeg har sagt, er, at vi baade med Hensyn til den sociale Hjælp og Udskrivningen af Skatter ikke skulde gaa saa vidt, at det blev til et fuldkomment Formuefællesskab, saaledes at enkeltes Egeninteresse i at skabe sig gode Kaar fuldkomment udryddedes eller i væsentlig Grad svækkedes.

Det ærede Medlem Hr. Rode vilde bestride, at der var nogen Forskel paa den Tid, da dette Lovforslag første Gang blev fremsat, og nu; jeg maa dog fastholde min Udtalelse herom. Den Gang havde vi gennemlevet en Tid, da Konkurrencen paa Grund af Efterspørgsel og Verdensforholdene i det hele taget ikke i væsentlig Grad kunde virke eller i alt Fald ikke virkede tilstrækkeligt til at beskytte Forbrugernes Interesser; dette kan den nu, naar der ikke gribes hemmende ind hverken fra privat eller offentlig Side overfor Konkurrencen. Det synes mig, at enhver maa kunne indse, at hvis Konkurrencen hverken hemmes fra privat eller offentlig Side, kan den virke fuldt ud under de nuværende Forhold, og det er kun det, jeg har udtalt mig om.

Endelig maa jeg til sidst gøre den Bemærkning, at naar man vil fremstille det, som om Venstre ingenting vil gøre med Hensyn til det foreliggende Spørgsmaal, kan jeg i saa Henseende henvisse til den højtærede Indenrigsministers Udtalelser og til, hvad jeg ogsaa udtalte i min første Tale om, at vi vil være med til at arbejde i Retning af, at der gennem Lovgivningsforanstaltninger kan træffes Bestemmelser imod den Indskrænkning i Konkurrencen, der maaske i Øjeblikket finder Sted.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Rode): Det ærede Medlem Hr. Fraenkels Udtalelser om, hvad han vilde gøre, hvis han havde Magten eller, rettere sagt, Almagten, var virkelig saa interessante, at der var Anledning til — ikke at gøre noget Nummer ud af dem, men at beskæftige sig med dem; thi de afslører hans Tankegang paa en ganske slaaende Maade, og det er denne Tankegang, jeg har tilladt mig at karakterisere. Det ærede Medlems Opfattelse er altsaa virkelig den, at det vilde være sær-

deles ønskeligt, hvis man beskæftigede sig væsentligst med at organisere Samfundet paa Grundlag af den nuværende tekniske Udvikling, Altsaa paa et tilfældigt Punkt af Verdensudviklingen skulde man stoppe op i det moderne Samfund paa et Grundlag, som maaske er ufuldkomment, medens en videre teknisk Udvikling maaske vilde være i Stand til at fremme Muligheden for en bedre Organisationsform, saaledes at hele Arbejdet ikke vilde blive saa vanskeliggjort, som det faktisk er ved den nuværende tekniske Udviklingstilstand.

Til den højtærede Indenrigsminister skal jeg sige, at naar han bekræfter Rigtigheden af, hvad jeg fremførte om, at dette Lovforslag har sit Udspring i Dannelsen af den Ballinske Trust, synes jeg, at den Slutning ikke er saa vanskelig at drage for den højtærede Indenrigsminister, at hvis Lovforslaget var vedtaget, da det blev fremsat, saa vilde den Ballinske Trust derigennem være inddraget under Statens Tilsyn, og saa vilde man længe før have set, hvad der var foregaaet, og maaske ikke blot se, hvad der var foregaaet, men ogsaa have været i Stand til at hindre den videregaaende Udvikling, der førte til denne Trusts Sammenbrud, som har ført saa meget andet med sig. Den højtærede Indenrigsminister ryster paa Hovedet, men med Kendskab til, hvad der foregik i den Trust allerede i 1919—20, er det dog ganske klart, at dette vilde have været nyttigere end først bagefter at faa alle disse Forhold afsløret.

Jeg tror, at den højtærede Indenrigsminister burde lade være med saa stærkt, som han gjorde, at lade sin Triumfatorstilling overfor dette Lovforslag skinne igennem. Det er jo rigtigt, at nogen umiddelbar Sejrsang har dette Lovforslag ikke haft, medens derimod den nuværende højtærede Indenrigsminister har været Triumfator paa dette Omraade. Thi han har, imod Flertallet her i dette høje Ting, mod mange i Landstinget, mod sin Forgænger som Minister, Hr. Sigurd Berg, opnaaet at standse denne Lovgivning. Det er naturligvis noget, man kan triumfere over, men jeg tror dog, den højtærede Minister ikke skulde lade sin Sejrsglæde skinne saa aabenlyst igennem. Dette Lovforslag havde dog den væsentlige Fordel, noget, som dog ikke bør miskendes, at det var ikke et Produkt af en enkelt Mand eller et enkelt Parti, men det var et neutralt Forslag, udarbejdet af Repræsentanter for alle Partier, havde Tilslutning i alle Kredse i vort Land med Undtagelse af en ganske bestemt Kreds, nemlig Høj-